

ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ

ΤΟΥ ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΤΕΥΧΟΣ ΠΡΩΤΟΝ

ΣΥΝΟΨΙΣ ΤΩΝ ΕΜΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

Περὶ ἰδρύσεως Ἀστρονομικοῦ φροντιστηρίου 1
 Περὶ τροποποιήσεως τοῦ ἀπὸ 11 Σεπτεμβρίου 1897 Β. διατάγ-

ματος περὶ καανοιμοῦ τοῦ προγράμματος τῶν ἐν τοῖς ἑλλν.
 σχολείοις καὶ γυμνασίοις διδασκτῶν μαθημάτων 2

(1)

Περὶ ἰδρύσεως Ἀστρονομικοῦ φροντιστηρίου.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ Α΄

ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ

Ἐχόντες ὅτι ὤφιν τὴν ἀνάγκην τῆς ἀσκήσεως τῶν φοιτη-
 τῶν τοῦ μαθηματικοῦ καὶ φυσικοῦ τμήματος τῆς Φιλοσοφί-
 κης Σχολῆς ἐν τε ταῖς θεωρητικαῖς καὶ πρακτικαῖς ἐφαρμo-
 γαῖς τῆς Ἀστρονομίας·

Προέχου τοῦ ἡμετέρου ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν καὶ
 τῆς Δημοσίας Ἐκπαιδεύσεως Ὑπουργοῦ, διατάσσομεν τὰδε·

Ἄρθρον 1.

Ἰδρύεται Ἀστρονομικὸν φροντιστήριον πρὸς ἀσκήσιν τῶν
 φοιτητῶν τοῦ μαθηματικοῦ καὶ φυσικοῦ τμήματος τῆς Φι-
 λσοφικῆς Σχολῆς εἰς θεωρητικὰς καὶ πρακτικὰς ἐφαρμoγὰς
 τῆς Ἀστρονομίας.

Ἄρθρον 2.

Αἱ θεωρητικαὶ ἀσκήσεις τῶν φοιτητῶν γίνονται ἐν τῷ
 Πανεπιστημίῳ, αἱ δὲ πρακτικαὶ ἐν τῷ Ἀστεροσκοπεῖῳ διὰ
 τὴν πρὸς τοῦτο καταλλήλων ὀργάνων αὐτοῦ, καθ' ἡμέρας
 καὶ ὅρας ὀρίσκειναι ὑπὸ τοῦ Διευθυντοῦ τοῦ φροντιστηρίου.

Ἄρθρον 3.

Ὁ Διευθυντὴς τοῦ Ἀστρονομικοῦ φροντιστηρίου εἶναι ὁ ἐν
 τῷ Πανεπιστημίῳ καθηγητὴς τῆς Ἀστρονομίας.

Ἄρθρον 4.

Ὅδεῖς τῶν φοιτητῶν τοῦ μαθηματικοῦ καὶ φυσικοῦ τμή-
 ματος τῆς Φιλοσοφικῆς Σχολῆς γίνεσθαι δεκτοὺς εἰς διδασκο-
 μαχέζεσθαι, ἀν μὴ προσαχθῇ ἀπόδειξις τοῦ Διευθυντοῦ
 τοῦ Ἀστρονομικοῦ φροντιστηρίου, ὅτι ἡσχέθη ἐν αὐτῷ ἐπὶ
 τὴν ἐπιμέλειαν αὐτοῦ.

Ἄρθρον 5.

Ὁ Διευθυντὴς τοῦ Ἀστρονομικοῦ φροντιστηρίου ὀφείλει
 ἐν πλείεστον Ἀκαδημαϊκοῦ ἔτους νὰ υποβάλλῃ πρὸς τὴν
 Πρυτανεῖαν καὶ δι' αὐτῆς πρὸς τὸ ἐπὶ τῶν Ἐκκλησια-
 στικῶν καὶ τῆς Δημοσίας Ἐκπαιδεύσεως Ὑπουργεῖον ἀ-
 κριβέστεον τῶν ἐν τῷ Ἀστρονομικῷ φροντιστηρίῳ πε-
 πημένον, ἐμφαίνουσιν καὶ τὸν ἀριθμὸν τῶν ἀσκηθέντων
 καὶ τὴν ἐπιμέλειαν αὐτῶν.

Εἰς τὸν αὐτὸν ἡμέτερον Ὑπουργὸν ἀνατίθεμεν τὴν δη-
 μιουργίαν καὶ ἐκτέλεσιν τοῦ παρόντος διατάγματος.

Εν Ἀθήναις τῇ 17 Νοεμβρίου 1897.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ

Ὁ Ὑπουργὸς
 Α. ΠΑΝΑΓΙΩΤ. ΟΠΟΥΛΟΣ

(2)

Περὶ τροποποιήσεως τοῦ ἀπὸ 11 Σεπτεμβρίου 1897 Β. δια-
 τάγματος, περὶ κανονισμοῦ τοῦ προγράμματος τῶν ἐν
 τοῖς ἑλλν. σχολείοις καὶ γυμνασίοις διδασκτῶν μαθη-
 μάτων.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ Α΄

ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ

Προτάσει τοῦ ἡμετέρου ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν καὶ
 τῆς Δημοσίας Ἐκπαιδεύσεως Ὑπουργοῦ, διατάσσομεν τὰδε·
 Τὸ περὶ κανονισμοῦ τοῦ προγράμματος τῶν ἐν τοῖς ἑλλν-
 νικοῖς σχολείοις καὶ τοῖς γυμνασίοις διδασκτῶν μαθημάτων
 ἡμετέρων διατάγμα τῆς 11 Σεπτεμβρίου 1897, ὡς πρὸς
 τὴν διδασκαλίαν τῶν θρησκευτικῶν μαθημάτων ἐν τῷ ἑλλν-
 νικῷ σχολείῳ καὶ τῇ Δ' τάξει τοῦ γυμνασίου, τῶν μαθημα-
 τικῶν ἐν τῷ γυμνασίῳ, καὶ τῆς καλλιγραφίας καὶ ἱερογρα-
 φίας, τροποποιούμεν ὡδε·

Α' Ἐθνοδευτικὰ

Σκοπὸς τῆς τοῦτον διδασκαλίας

Νὰ ἐξεγέρσῃ καὶ διαπλάσῃ τὸ θρησκευτικὸν αἶσθημα
 τῆς νεολαίας, νὰ ἐνισχύσῃ ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτῆς τὴν εἰς
 τὸν Θεὸν πίστιν καὶ νὰ καταστήσῃ ἐν αὐτῇ ἀναπαύτη-
 τὸν τὴν ἀνάγκην τοῦ ζεῖν πράττειν κατὰ τὸ θέλημα Αὐτοῦ,
 προσετι δε νὰ ἐμπνεύσῃ ζῆλον καὶ ἀφοσίωσιν εἰς τὴν Ὁρθό-
 δοξον Ἐκκλησίαν, ἐκδηλομένην καὶ διὰ τῆς ἐνεργοῦ συμμε-
 τοχῆς εἰς τὸν βίον ταύτης.

Α', Ἑλλνικὸν Σχολεῖον

Τάξις Γ' ὥρι 2. Ἐρὰ Ἱστορία τῆς Παλαιᾶς Δια-
 θήκης. Μεθ' ἑκάστον ἱστορικὴ ταύτης σύντομος ἐξήγησις
 καὶ ἀπομνημόνευσις ῥητοῦ ἐν τῇ Παλαιᾷ καὶ Καινῇ Δια-
 θήκῃ, περιλαμβάνοντος τὸ ἐν τῷ ἱστορικῷ περιεχόμενον
 θρησκευτικὸν ἢ ἠθικὸν διδάγμα. Σύντομος ἐξήγησις καὶ ἀπο-
 μνημόνευσις τῶν ἀπολυτικῶν τῆς Ὀκτωήχου καὶ τῶν δε-
 σποτικῶν ἱερῶν.

Τάξις Β' ὥρι 2. Ἐρὰ Ἱστορία τῆς Καινῆς Δια-
 θήκης. Μεθ' ἑκάστον ταύτης ἱστορικὴ σύντομος ἐξήγησις
 καὶ ἀπομνημόνευσις ῥητοῦ ἐν τῇ Παλαιᾷ καὶ Καινῇ Δια-
 θήκῃ, περιλαμβάνοντος τὸ ἐν τῷ ἱστορικῷ περιεχόμενον
 θρησκευτικὸν ἢ ἠθικὸν διδάγμα. Σύντομος ἐπανάληψις τῶν
 ἐν τῇ Α' τάξει διδασθέντων ἀπολυτικῶν καὶ ἐξήγησις καὶ
 ἀπομνημόνευσις τῶν ἀπολυτικῶν τῶν Θεορητορικῶν ἱερῶν
 καὶ τῶν ἐπιφανῶν Ἀγίων.

Τάξις Γ' ὥρι 2. Ἐκκλησιαστικὴ ἱστορία, ἐξαιρουμέ-
 νων τῶν μερῶν αὐτῆς ἐκείνων, ἐν οἷς γίνεται λόγος περὶ τῆς
 ἀναπτύξεως τῆς διδασκαλίας τῆς Ἐκκλησίας καὶ τῶν δια-

φορών, τῶν ὑποσταμένων μεταξύ τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας καὶ τῶν λοιπῶν Ἐκκλησιῶν, Ἀναγκαστικῶς κατ' ἐκλογὴν μερῶν ἐξ ἐνὸς τῶν συνοπτικῶν Εὐαγγελίων, μετ' ἐρμηνευτικῶν σημειώσεων πρὸς ἐπανάληψιν καὶ ὁμιωτέραν κατανόησιν τῆς Ἱερᾶς Ἱστορίας τῆς Καινῆς Διαθήκης καὶ πρὸς ἐξοικείωσιν τῆς νοελαίας πρὸς τὴν πρώτην καὶ σπουδαιοτάτην πηγὴν τῆς χριστιανικῆς ἡμεῶν θρησκείας.

β'. Γυμνάσιον

Τάξις δ' ὥραι 2. Χριστιανικὴ Ἠθικὴ καὶ κατ' ἐκλογὴν ἡθικὰ περικοπαὶ τῶν ἐπιστολῶν τοῦ Ἀποστόλου Παύλου μετ' ἐρμηνευτικῶν σημειώσεων.

Ζ'. Μαθηματικά

β'. Γυμνάσιον

Σκοπὸς τῆς ἐν αὐτῷ δ.δασκαλίας τῶν μαθηματικῶν.

Ἐπιστημονικὴ θεμελιώσις τῆς στοιχειώσεως μαθηματικῆς καὶ διὰ πολλαπλῶν ἀσκήσεων ἐπαρκῆς ἐξοικείωσις πρὸς τὰς καλούμενας μαθηματικὰς μεθόδους.

Τάξις Α' ὥραι 4.

Α' Θεωρητικῆς ἀριθμητικῆς

- 1) περὶ ἀριθμήσεως.
 - 2) τὰς τέσσαρας ἐπὶ τῶν ἀκεραίων ἀριθμῶν πράξεις.
 - 3) περὶ διαιρετότητος.
 - 4) τὸν ὁρισμὸν τῶν πρώτων ἀριθμῶν καὶ τῶν πρώτων πρὸς ἀλλήλους τοιούτων. Τὰ δὲ περὶ μεγίστου κοινοῦ διαιρέτου καὶ ἐλαχίστου κοινοῦ πολλαπλασίου, ἐπὶ δὴ ὅ ἡ περισσοτέρων ἀριθμῶν, καὶ διδασχῶν ἐν ὅλῃς πρακτικῶς.
 - 5) περὶ κλασμάτων.
 - 6) περὶ δεκαδικῶν ἀριθμῶν, πλὴν τῶν περιοδικῶν τοιούτων.
 - 7) περὶ συμμιγῶν ἀριθμῶν, ἐνθα ἐκτενέστερον τὰ περὶ μονάδων μετρήσεως.
 - 8) περὶ λόγων καὶ ἀναλόγων ποσῶν καὶ
 - 9) τὰς μεθόδους.
- (Ἄπαντα δὲ ταῦτα μετὰ πολλῶν ἀσκήσεων μετ' ἑκαστον διδασκόμενον μέρος).

Β'. Γεωμετρίας

Τὸ Α' βιβλίον τῆς ἐν χρήσει ἐπιπεδομετρίας, μετ' ἀσκήσεων ἐπὶ προβλημάτων καὶ ἀποδείξεων ἀπλῶν θεωρημάτων.

Τάξις Β' ὥραι 4.

Α' Θεωρητικῆς ἀριθμητικῆς

- 1) περὶ μεγίστου κοινοῦ διαιρέτου.
 - 2) περὶ ἐλαχίστου κοινοῦ πολλαπλασίου.
 - 3) περὶ πρώτων ἀριθμῶν.
 - 4) περὶ περιοδικῶν δεκαδικῶν καὶ ἀσυμμέτρων ἀριθμῶν.
 - 5) περὶ τετραγωνικῆς ρίζης καὶ
 - 6) περὶ ἀναλογιών.
- (Ἄπαντα δὲ ταῦτα μετὰ πολλῶν ἀσκήσεων μετ' ἑκαστον διδασκόμενον μέρος).

Β' Γεωμετρίας

Τὸ Β' βιβλίον τῆς ἐν χρήσει ἐπιπεδομετρίας μετ' ἀσκήσεων ἐπὶ προβλημάτων καὶ ἀποδείξεων ἀπλῶν θεωρημάτων.

Γ' Ἀλγέβρας

- 1) Τὸν ὁρισμὸν τῆς Ἀλγέβρας καὶ περὶ τῶν ἀλγεβρικῶν συμβόλων.
 - 2) περὶ ἀρνητικῶν ἀριθμῶν καὶ τῶν ἐπ' αὐτῶν πράξεων καὶ περὶ τοῦ 0 ὡς ἀριθμοῦ.
 - 3) περὶ δυνάμεων καὶ ἀρχικῶν αὐτῶν ιδιοτήτων.
 - 4) περὶ ἀλγεβρικῶν παραστάσεων, περὶ μερικῶν αὐτῶν τιμῶν καὶ περὶ βηθμοῦ τῶν ἀκεραίων ἀλγεβρικῶν παραστάσεων.
 - 5) περὶ ὁρίων ὅρων καὶ περὶ ἀλγεβρικῶν πράξεων, καὶ
 - 6) περὶ ἐξισώσεων τῶν α' βαθμοῦ μετ' ἐνὸς καὶ πλείονων ἀγνωστών.
- (Ἄπαντα δὲ ταῦτα μετὰ πολλῶν ἀσκήσεων μετ' ἑκαστον διδασκόμενον μέρος).

Τάξις Γ' ὥραι 4.

Α' Γεωμετρίας.

Τὸ Γ' καὶ Δ' βιβλίον τῆς ἐν χρήσει ἐπιπεδομετρίας, μετὰ πολλῶν ἐπιστάσις περὶ μετρήσεως εὐθειῶν, γωνιῶν καὶ ἐπιπέδων σχημάτων, μετ' ἐφαρμογῶν ὅσων οἶόν τε πλείονος ἐπὶ τοῦ ἰδιώτους. Ὡσαύτως τὰς ἐφαρμογὰς τῆς ἀλγέβρας εἰς τὴν γεωμετρίαν, τὰ περὶ ὁρίων καὶ διαφόρους ἐφαρμογὰς ἐπὶ γεωμετρικῶν προβλημάτων.

Β' Ἀλγέβρας.

- 1) περὶ ἀνισοτήτων καὶ ἀπορροδοτήτων ἀναλύσεως.
 - 2) περὶ ριζῶν καὶ δυνάμεων μετὰ τῶν ἐφαρμογῶν των.
 - 3) περὶ τετραγώνων τῶν ἀλγεβρικῶν παραστάσεων καὶ περὶ τετραγωνικῆς ρίζης αὐτῶν καὶ διδασχῶν ἐν ὅλῃς πρακτικῶς.
 - 4) περὶ ἐξισώσεων τοῦ β' βαθμοῦ.
 - 5) περὶ ποδῶν, καὶ
 - 6) περὶ λογαριθμῶν, περὶ ἀνοτισμοῦ καὶ περὶ χρόνους μετὰ πολλῆς τῆς ἐπιστάσεως καὶ πολλῆς τῆς ἐφαρμογῆς ἐπὶ τῶν λογαριθμικῶν πινάκων ἀσκήσεως.
- (Ἄπαντα δὲ ταῦτα μετὰ πολλῶν ἀσκήσεων καὶ ἐφαρμογῶν).

Τάξις Δ' ὥραι 5.

Α' Γεωμετρίας.

Ὁλόκληρον τὴν στερεομετρίαν μετὰ πολλῶν ἀσκήσεων καὶ ἐφαρμογῶν (πλὴν τοῦ περὶ σφαίρικων τριγώνων καὶ π. λυγῶν μέρους).

Β' Τριγωνομετρίας.

Ὁλόκληρον τὴν ἐπίπεδον τριγωνομετρίαν, ἐνθα τὰ περὶ τριγωνομετρικῶν λογαριθμῶν μετ' ἰδιαίτης προσοχῆς καὶ ἐπιμελείας καὶ χρήσεως πολλῶν ἐφαρμογῶν καὶ ἀσκήσεων τοιούτων. Πρὸς δὲ ἐφαρμογὰς τῆς τριγωνομετρίας χρηστικῆς εἰς τὴν κοινωνικὴν βίον, ὅσων οἶόν τε πλείονος.

Γ' Κοσμογραφίας.

Ὁλόκληρον τὴν στοιχειώδη κοσμογραφίαν μετὰ σχετικῶν προβλημάτων. Τὰ περὶ ἡλιακῶν ὥρολογίων καὶ ἐπιμελῶς ὁρῶν τὰ περὶ ἡμερολογίων.

Γ' Καλλιγραφία καὶ Ἰχνογραφία.

Σκοπὸς τῆς δ.δασκαλίας.

Ἀσκήσις τοῦ ὁρθοῦ καὶ τῆς χειρὸς. Ἀνάπτυξις τοῦ καλλιτεχνικοῦ αἰσθήματος, δεξιότης εἰς τὴν παράστασιν, ἢ ὅσοι δυνατόν, καὶ ἀσκήσις ἀπλῶν ἀντικειμένων ἀπὸ φύσεως.

Ἑλληνικὸν ὀρολογίον.

α' Καλλιγραφία καὶ Ἰχνογραφία.

Τάξις Α' ὥραι 5.

β' Ἰχνογραφία.

Τάξις Γ' ὥραι 4.

Β' Γεωμετρίας.

ΙΒ' Ὁρολογίον μαθημάτων.

Γ' Ἑλληνικὸν ὀρολογίον.

- 10) α') Καλλιγραφία καὶ Ἰχνογραφία Τάξ. Α' Τάξ. Β' Τάξ. Γ' Τάξ. Δ'
- 10) β') Ἰχνογραφία. 1

ΙΓ' Γυμνάσιον.

- 5) Μαθηματικά Τάξ. Α' Τάξ. Β' Τάξ. Γ' Τάξ. Δ'
- 5) Μαθηματικά Τάξ. Α' Τάξ. Β' Τάξ. Γ' Τάξ. Δ'

Εἰς τὴν αὐτὴν Ἡμετέραν Ἰνστιτούτου ἀνατίθεται ἡ διδασκαλία καὶ ἐκτέλεσις τοῦ διατάγματος οὗτου.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 17 Νοεμβρίου 1897.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ

(1) ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν καὶ Ἰνστιτούτων
Α. ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΠΟΥΛΟΣ